№3-amaliyot ishi

Satrlar va ranglar qiymatlaridan foydalanish

1. Ishdan maqsad

Amaliyot ishidan maqsad ilovaning tashqi koʻrinishini oʻzgartirish uchun satr konstantalaridagi rang, shaffoflik qiymatlarini oʻzgartirish, HTML-teglar bilan ishlashni oʻrganish.

2. Topshiriq

- 1. *solor* faylini yaratish.
- 2. res/values/colors.xml tarkibini tahrir qiling.
- 3. res/values/strings.xml tarkibini tahrir qiling.
- 4. Satr konstantalaridagi rang, shaffoflik qiymatlarini oʻzgartirish, HTML-teglar bilan ishlab koʻring.

1. Amaliyot ishini bajarish boʻyicha koʻrsatmlar

Mavjud Hello Android World loyihada colors File → New → Android
 XML File faylini yarating agar mavjud bo'lsa unga kiring:

```
| Beta Vew | Bringste Code Analyze | Bedd Ram | Gols VCS | Window | HelloAndroid/World | AbainActivity para | HelloAndroid/World | app) str. main; psy | main; psy
```

3.1-rasm. res/values katalogda colors faylini yaratish

2. res/values/colors.xml fayli tarkibini tahrir qiling:

<color name="qizil">#FF0000</color>

```
<color name="sariq">#FFE500</color>
<color name="yashil">#59FF00</color>
</resources>
```

3. res/values/strings.xml fayli tarkibini tahrir qiling:

```
<resources>
    <string name="app_name">HelloAndroidWorld</string>
    <string name="hello">Hello World!</string>
    </resources>
```

4. res/layout/main.xml belgilash fayliga oʻzgartirishlar kiriting:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<androidx.constraintlayout.widget.ConstraintLayout
    xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"
    xmlns:app="http://schemas.android.com/apk/res-auto"
    xmlns:tools="http://schemas.android.com/tools"
    android:layout_width="match_parent"
    android:layout_height="match_parent"
    android:background="@color/yashil"
    tools:context=".MainActivity">

<TextView
    android:layout_width="wrap_content"
    android:layout_height="wrap_content"</pre>
```

android:text="@string/hello"

```
android:textColor="@color/qizil"
android:background="@color/sariq"
android:textSize="34sp"
app:layout_constraintBottom_toBottomOf="parent"
app:layout_constraintLeft_toLeftOf="parent"
app:layout_constraintRight_toRightOf="parent"
app:layout_constraintTop_toTopOf="parent" />
```

</androidx.constraintlayout.widget.ConstraintLayout>

5. Barcha saqlanmagan fayllarni saqlang va ilovani ishga tushiring. Ishga tushurishdan oldin Manifest file ga kirib application qatoriga tools:ignore="AllowBackup" va activity qatoriga android:exported="true" comandalarini qo'shib qo'ying. 2021 – yildan buyon AndroidManifest.xml file da shu buyruqlar bo'lishi talab qilinyabdi. Shundan so'ng ishga tushurishingiz mumkun:

3.2-rasm. Ilovani ishga tushirish

- 6. Ilovaning tashqi koʻrinishi biz aniqlagan resurslarga muvofiq oʻzgarganligiga, juda yomon xunuk boʻlib qolganligiga ishonch hosil qiling.
- 7. Ilovaning tashqi koʻrinishini oʻzgartirish uchun satr konstantalaridagi rang, shaffoflik va HTML-teglar qiymatlarini oʻzgartirish bilan ishlab koʻring

O'lchamlar

Oʻlchamlarga koʻrsatishlar koʻpincha resurslar ichida uslublar va belgilashlar bilan, masalan ramkaning qalinligi yoki shriftning kattaligini koʻrsatishda uchraydi oʻlchamlarni tavsiflash uchun oʻlchamlilik turli koʻrsatiladigan *<dimen>* tegi ishlatiladi:

- px real ekran piksellari;
- in fizik dyuymlar;
- pt 1/72 dyuym, ekranning fizik o'lchamidan hisoblanadi;
- mm fizik millimetrlar, ekranning fizik o'lchamidan hisoblanadi;
- dp ekran zichligiga bogʻliq boʻlmagan "mustaqil" piksellar, 160 dpi etalon zichligida bitta pikselga teng, dip sifatida ham koʻrsatilishi mumkin, koʻpincha ramkalar va maydonlar oʻlchamlarini koʻrsatish uchun ishlatiladi;
- sp masshtabga bogʻliq boʻlmagan "mustaqil" piksellar, dpga oʻxshash, lekin shriftlar oʻlchamlarini foydalanuvchi sozlashini (yirik, mayda, oʻrtacha) ham hisobga oladi, shuning uchun shriftlarni tavsiflash uchun ishlatiladi. "Katta" shrift va "satndart" ramkani tavsiflashga misol:

```
<dimen name="standard_border">5dp</dimen>
<dimen name="large_font_size">16sp</dimen>
```

Vizual uslublar va mavzular

Uslublar va mavzular Taqdim etishlarda (View) ishlatiladigan atributlar, koʻpincha bu ranglar va shriftlar yoramida ilovaning tashqi koʻrinishi birligini saqlashga imkon beradi.

Ilovaning tashqi koʻrinishi ilovalar Manifestida uslublarni (bezash mavzularini) oʻzgartirishda oson oʻzgartiriladi.

Uslubni yaratish uchun *name* atribut *<style>* teg ishlatiladi, u *<item>* elementlariga ega boʻlib, ulardan har biri, oʻz navbatida, parametr turini

koʻrsatadigan (masalan, rang yoki oʻlcham) *name* atributiga ega. *<item>* elementi ichida parametrning qiymati saqlanadi:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<resources>
<style name="StyleName">
<item name="attributeName">attributeValue</item>
[ ... еще elementы <item> ... ] </style>
</resources>
```

<style> tegda parent atributni koʻrsatish mumkin, bu yangi uslubga mavjud uslubdan sezilarsiz farqlarni kiritish zaruratida uslublarni "olinishini" mumkin qiladi:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<resources>
<style name="NormalText">
<item name="android:textSize">14sp</item>
<item name="android:textColor">#111</item>
</style>
<style name="SmallText" parent="NormalText">
<item name="android:textSize">8sp</item>
</style>
</style>
</resources>
```

Tasvirlar

Drawable resurslari rastr tasvirlariga ega. Bu XML formatda tavsiflanadigan LevelListDrawables va StateListDrawables kabi murakkab tarkibiy resurslar, shuningdek NinePatch choʻziladigan rastr tasvirlari boʻlishi mumkin. Drawable resurslari res/drawable-* kataloglarda alohida fayllar koʻrinishida saqlanadi. Bunday resurslar uchun identifikatorlar boʻlib pastki registrdagi nomlar (kengaytirishsiz) xizmat qiladi. PNG (afzalroq), JPEG va GIFformatlari qoʻllaniladi.

Belgilash

Belgilanadigan resurslardan (layout) foydalanish tufayli ishlab chiquvchi dasturning mantigʻini uning tashqi koʻrinishidan ajratish imkoniyatini beradi. XML format faylida aniqlangan belgilashni Aktivlikda bizning ilovamizdagi *onCreate* usulida ishlatilganidek *setContentView*usuli orqali ishlatish uchun yuklash mumkin:

setContentView(R.layout.main);

Belgilashli har bir resurs res/layout katalogidagi alohida faylda saqlanadi. Faylning nomi bu resursning identifikatori sifatida (odatdagidek kengaytirishsiz) ishlatiladi. Bizning oʻquv ilovamizni yaratishda yangi loyihalarni yaratish masteri biz uchun biz tahrir qilib boʻlgan res/layout/main.xml faylini yaratdi:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<androidx.constraintlayout.widget.ConstraintLayout
   xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"
   xmlns:app="http://schemas.android.com/apk/res-auto"
   xmlns:tools="http://schemas.android.com/tools"
   android:layout_width="match_parent"
   android:layout_height="match_parent"
   android:background="@color/yashil"</pre>
```

tools:context=".MainActivity">

```
<TextView
android:layout_width="wrap_content"
android:layout_height="wrap_content"
android:text="@string/hello"
android:textColor="@color/qizil"
android:background="@color/sariq"
android:textSize="34sp"
app:layout_constraintBottom_toBottomOf="parent"
app:layout_constraintLeft_toLeftOf="parent"
app:layout_constraintRight_toRightOf="parent"
app:layout_constraintTop_toTopOf="parent"/>
```

</androidx.constraintlayout.widget.ConstraintLayout>

Bu fayl *androidx.constraintlayout.widget.ConstraintLayout* belgilashga ega boʻlib, u *strings* resursda tavsiflangan *hello* nomli satrning tarkibini aks ettiradigan *TextView* elementi uchun konteyner hisoblanadi.

Animatsiya

Android ikkita turdagi animatsiyalarni qoʻllaydi:

- tasvirni berilgan davomiylikda ekranga ketma-ket chiqaradigan qadamlab animatsiya;
- oraliq kadrlarga moʻljallga asoslangan animatsiyalash, bu holda turli oʻzgartirishlar aylantirish, choʻzish, koʻchirish va qorongʻilashtirish qoʻllaniladi.

Bu barcha transformatsiyalar res/anim katalogidagi XML-faylda tavsiflanadi. Maqsadli element bir vaqtda 270 graduslarga buriladigan, siqiladigan va asta-sekin yoʻqoladigan animatsiyalash fayliga misol:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<set xmlns:android=<a href="http://schemas.android.com/apk/res/android">http://schemas.android.com/apk/res/android</a>
android:interpolator="@android:anim/accelerate_interpolator">
<rotate
android:fromDegrees="0"
android:toDegrees="270"
android:pivotX="50%"
android:pivotY="50%"
android:startOffset="500"
android:duration="1000" />
<scale
android:fromXScale="1.0"
android:toXScale="0.0"
android:fromYScale="1.0"
android:toYScale="0.0"
android:pivotX="50%"
android:pivotY="50%"
android:startOffset="500"
android:duration="500" />
<alpha
android:fromAlpha="1.0"
android:toAlpha="0.0"
android:startOffset="500"
```

```
android:duration="500" /> </set>
```

Qadamlab animatsiyalashni tavsiflaydigan resurs res/drawable katalogida saqlanadi. Navbatdagi misolda har biri 200 millisekund davomida aks etadigan (oxiridan tashqarida) poezdning oltita tasvirlarini ketma-ket aks ettirishga asoslangan animatsiyalash tavsiflangan. Tushunarliki, bunday animatsiyalashning ishlatilishi uchun bu katalogning oʻzida *train1.png .. train6.png*. nomlarli (PNG formatdagi variant kabi) tasvirlarli (Drawable) resurslar kerak.

```
<animation-list
xmlns:android=http://schemas.android.com/apk/res/android
android:oneshot="false">
        <item android:drawable="@drawable/train1" android:duration="200" />
        <item android:drawable="@drawable/train2" android:duration="200" />
        <item android:drawable="@drawable/train3" android:duration="200" />
        <item android:drawable="@drawable/train4" android:duration="200" />
        <item android:drawable="@drawable/train5" android:duration="200" />
        <item android:drawable="@drawable/train6" android:duration="1500" />
        </animation-list>
```

Menyu

Menyu resurslari ham Aktivliknin bosh menyusi uchun, ham foydalanuvchi interfeysi qandaydir elementini uzoq vaqt bosishda paydo boʻladigan kontekst menyu (tushunarliki, agar bu qoʻllansa va sizning ilovangiz uchun ma'noga ega) ishlatilishi mumkin. XML formatda tavsiflangan menyu MenuInflater tizim servisi *inflate* usuli yordamida ilovaga yuklanadi. Odatda bu Aktivlikda oldindan

aniqlangan on Create Options Menu (bosh menyu uchun) yoki on Create Context Menu (kontekst menyu uchun) usuli ichida boʻlib oʻtadi. Menyuning har bir nusxasi res/menu katalogidagi alohida XML-faylda tavsiflanadi. Odatdagidek, fayllar nomlari (kengaytirishlarsiz) resurslar nomlari boʻlib qoladi. Quyida uchta Refresh, Settings va Quit punktlarga ega boʻlgan menyuli oddiy resursga misol keltirilgan.

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<menu xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android">
<item android:id="@+id/menu_refresh"
android:title="Refresh" />
<item android:id="@+id/menu_settings"
android:title="Settings" />
<item android:id="@+id/menu_quit"
android:title="Quit" />
</menu>
```

Bu menyu punktlaridan har biri keyinchalik menyuni ishlab chiquvchiga foydalanuvchi punktlardan qaysi biri tanlanishini aniqlashga imkon beradigan noyob identifikatorga (*menu_refresh*, *menu_settings* i *menu_quit*) ega boʻladi.

Ilova kodidagi tashqi resurslardan foydalanish

Kodda resurslarga ulanish avtomatik generatsiyalanadigan R sinf, aniqrogʻi, uning nimsinflari yordamida aniqlanadi. Masalan, R sinf bizning loyihada quyidagi koʻrinishga ega boʻladi:

```
package com.example.helloandroidworld;
public final class R {
  public static final class attr {
```

```
}
public static final class color {
public static final int screen_bkg_color=0x7f040001;
public static final int text_color=0x7f040002;
public static final int view_bkg_color=0x7f040000;
public static final class drawable {
public static final int ic_launcher=0x7f020000;
public static final class layout {
public static final int main=0x7f030000;
}
public static final class string {
public static final int app_name=0x7f050001;
public static final int hello=0x7f050000;
```

Resurslarga mos nomlarli sinflar a'zolari resurslarning o'z nusxalari bilan emas, balki resurslar jadvalidagi identifikatorlar hisoblanadi.

Ayrim usullar va konstruktorlar parametrlar sifatida resurslar identifikatorini qabul qilishi mumkin, bu holda ularni toʻgʻridan-toʻgʻri ishlatish mumkin:

```
setContentView(R.layout.main);
Toast.makeText(this, R.string.awesome_error,
Toast.LENGTH_LONG).show();
```

Agar resursning nusxasi zarur boʻlsa, *Resources* sinfi yordamida amalga oshiriladigan resurslar jadvaliga ulanish talab qilinadi. Bu sinf barcha resurslar turlari uchun getterlarga ega boʻladi, bunda parametrlar sifatida R sinfdan resurslar identifikatorlari ishlatiladi:

```
// Resurslar jadvaliga ulanishni olamiz
Resources r = getResources();
// va resurslarning zarur nusxalarini olamiz
CharSequence greetingMsg = r.getText(R.string.greeting_message);
Drawable icon = r.getDrawable(R.drawable.app_icon);
int opaqueBlue = r.getColor(R.color.opaque_blue);
float borderWidth = r.getDimension(R.dimen.standard_border);
String[] stringArray = r.getStringArray(R.array.string_array);
int[] intArray = r.getIntArray(R.array.integer_array);
```

4. Hisobotning tarkibi

- 1. Ishlab chiqilgan loyihaning Xml fayli printskrinini keltirish.
- 2. Ishlab chiqilgan loyiha kodining listingini keltirish.

Nazorat savollari

- 1. O'lchamlarni tavsiflash uchun qaysi teg ishlatiladi?
- 2. O'lchamlarni tavsiflash uchun o'lchamlilik turlari qanday?
- 3. Uslubni yaratish uchun qaysi teg ishlatiladi?
- 4. *Drawable* resurslariga nimalar kiradi?
- 5. Belgilashli resurslar qaysi katalogda saqlanadi?

- 6. Android qaysi animatsiyalash turlari mavjud?
- 7. Qadamlab animatsiyalashni tavsiflaydigan resurs qaerda saqlanadi?
- 8. Qaysi usul yordamida ilovada XML formatda tavsiflangan Menyu yuklanadi?